

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S Ú H R N N Á S P R Á V A

o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom vo vybraných
mestských častiach hlavného mesta SR Bratislavy
KA č. 042/2013/1080

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Správu o výsledku kontroly

Bratislava december 2013

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Zhrnutie

Na základe plánu kontrolnej činnosti na rok 2013 vykonal NKÚ SR v mesiacoch február až november kontrolu hospodárenia s verejnými finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom územnej samosprávy v štyroch vybraných mestských častiach hlavného mesta SR Bratislavy, pričom zistil porušenia nasledujúcich zákonov.

Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol porušený tým, že programový rozpočet v jednom prípade nebol zostavený správne, nebol monitorovaný počas roka, ani vyhodnotený v záverečnom účte a nebola správne uplatnená rozpočtová klasifikácia, nebola vedená úplná evidencia rozpočtových opatrení a v dvoch prípadoch nebol správne vypočítaný výsledok hospodárenia.

Zriaďovacie listiny základných škôl neobsahovali predpísané náležitosti, čím nebol dodržaný zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Porušenie finančnej disciplíny bolo zistené v mestských častiach, ktoré poskytli dotácie v rozpore s podmienkami ustanovenými vo všeobecne záväznom nariadení a zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, poskytli preddavky, ktoré neboli vopred dohodnuté, v jednom prípade boli použité bežné výdavky na technické zhodnotenie budovy a bez uvedenia účelu, resp. potreby boli na obdobie štyroch dní poukázané finančné prostriedky na účet tretej osoby. V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bola porušená finančná disciplína aj v dôsledku nehospodárneho použitia prostriedkov vyplatením cestovných náhrad, resp. plnením z uzavretej nevýhodnej zmluvy.

Zákon o účtovníctve nebol dodržaný najmä tým, že mestské časti o niektorých účtovných prípadoch účtovali nesprávne, účtovné doklady neobsahovali predpísané náležitosti, majetok nebol správne evidovaný a dokumentácia k inventarizácii nebola vypracovaná v súlade s citovaným zákonom.

Pri verejnom obstarávaní mestské časti konali v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, keď v jednom prípade nebol uplatnený zákonom stanovený postup, nebola archivovaná príslušná dokumentácia a nebola zverejňovaná povinná súhrnná správa o zákazkách s nízkou hodnotou.

Zákon o majetku obcí mestské časti porušili nevypracovaním platných zásad o hospodárení s majetkom, nezosúladením právneho a skutkového stavu k majetku, ktorý užívali základné školy, nezverejnením zámeru predať majetok v predpísanej lehote, prenájmom nebytových priestorov bez platného zmluvného vzťahu a neuplatnením svojich práv pred príslušnými orgánmi pri vymáhaní pohľadávok.

V dvoch prípadoch nebol vypracovaný platný organizačný poriadok mestskej časti, čím nebol dodržaný zákon o obecnom zriadení.

Dokumentácia z následných finančných kontrol, vykonávaných miestnymi kontrolórm, bola vypracovaná v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite, keď neobsahovala náležitosti a preukázanie predpísaných postupov kontroly podľa citovaného zákona.

Zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite nebol dodržaný pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly.

Účelom kontroly bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladanie s majetkom subjektov územnej samosprávy a prekontrolovať financovanie základných škôl v rámci prenesených kompetencií na úseku školstva.

Predmetom kontroly bolo:

1. rozpočet kontrolovaného subjektu,
2. dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami,
3. stav v správe majetku územnej samosprávy,
4. úroveň vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v štyroch mestských častiach Bratislavy (ďalej len „MČ“), v ktorých nebola do roku 2013 vykonaná kontrola NKÚ SR a to v MČ Rača, Vrakuňa, Vajnory a Jarovce za kontrolované obdobie rokov 2011 a 2012. Na základe výsledkov kontroly v MČ Vajnory bol uvedený plánovaný počet kontrolovaných subjektov doplnený o kontrolu hospodárenia a nakladania s majetkom v obchodnej spoločnosti Vajnorská podporná spoločnosť, s. r. o., so 100%-nou majetkovou účasťou MČ Vajnory za kontrolované obdobie rokov 2007 až I. polrok 2013.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Rozpočet mestskej časti, jeho plnenie a záverečný účet

Rozpočet mestských častí bol v kontrolovanom období zostavený ako vyrovnaný, v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pričom bežný rozpočet bol plánovaný ako prebytkový a kapitálový ako schodkový s predpokladom krytia schodku z prebytku bežného rozpočtu.

MČ Jarovce v kontrolovanom období zostavila rozpočet výdavkov členený na jednotlivé programy, v rámci ktorých nestanovila zámery a ciele, ktoré plánovala realizovať zo svojich výdavkov. V záverečnom účte za rok 2011 a 2012 plnenie programov nevyhodnotila a ani ich počas uvedeného obdobia nemonitorovala, čím porušila zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Pri zostavení rozpočtu výdavkov MČ Jarovce nesprávne evidovala plánované finančné prostriedky na sociálne služby v rámci ekonomickej klasifikácie podľa opatrenia, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, čím porušila povinnosť ustanovenú zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

MČ Vrakuňa nevedla o všetkých vykonaných rozpočtových opatreniach operatívnu evidenciu, čím nedodržala zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

MČ Vajnory a MČ Vrakuňa pri výpočte výsledku hospodárenia v záverečnom účte za rok 2012, resp. za rok 2011 zahrnuli do príjmov a výdavkov rozpočtu aj finančné operácie, v dôsledku čoho bol nesprávne vypočítaný prebytok hospodárenia a tým porušený zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Z uvedeného dôvodu v MČ Vajnory pridel do rezervného fondu nedosiahol 10% z prebytku hospodárenia, čím nebol dodržaný zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V rámci kontroly financovania základných škôl zriadených mestskými časťami v súvislosti s prostriedkami na prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva bolo zistené, že zriaďovacie listiny základných škôl v MČ Vajnory a MČ Jarovce neobsahovali predpísané

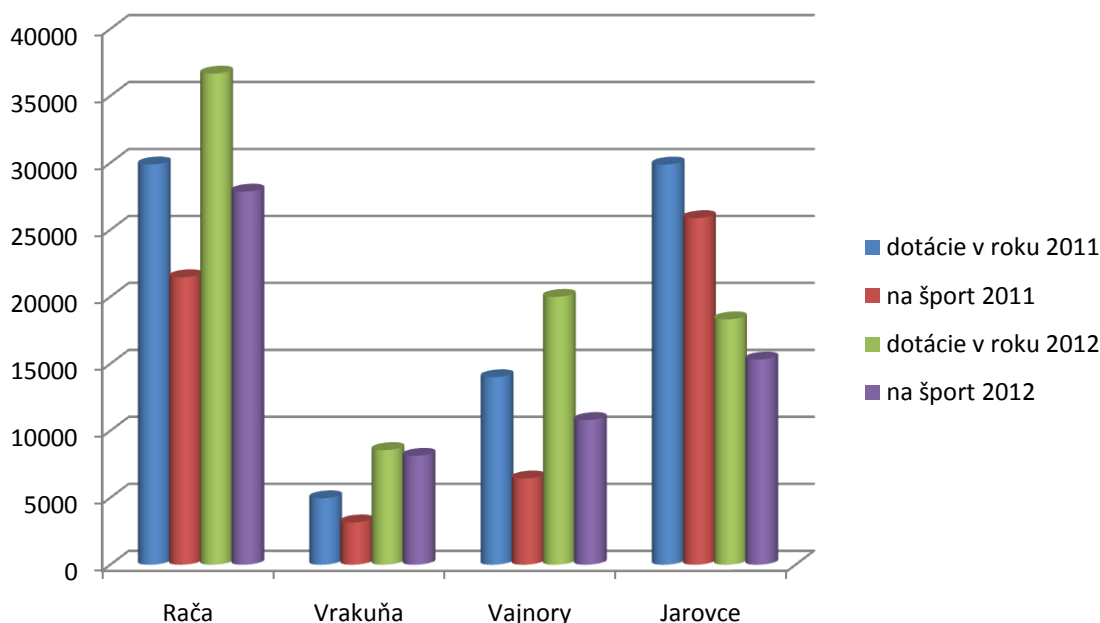
náležitosti podľa zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, najmä vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý zriaďovateľ zveril do správy škole. Finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy, ktoré boli poskytnuté zo štátneho rozpočtu na osobné a prevádzkové náklady pre základné školy, všetky štyri MČ poskytli zriadeným základným školám v plnej výške.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

Kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami bola zameraná najmä na dodržiavanie príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov pri použití prostriedkov rozpočtu MČ na dotácie fyzickým a právnickým osobám, poskytovanie preddavkov, na krytie nevyhnutných potrieb s dôrazom na hospodárnosť a efektívnosť ich použitia a v súlade s účelom určeným v rozpočte. Preverené bolo aj dodržiavanie zákona o účtovníctve so zameraním na správnosť použitých postupov účtovania a zostavenia účtovnej závierky.

Mestské časti v rozpočte plánovali finančné prostriedky na dotácie fyzickým a právnickým osobám, ktoré na základe žiadostí boli poskytnuté žiadateľom po schválení miestnym zastupiteľstvom. Dotácie boli poskytované najmä na podporu športu niekoľkým športovým subjektom, v MČ Jarovce jednému športovému klubu. V malom rozsahu boli poskytnuté dotácie na kultúrne činnosti, voľnočasové aktivity detí, ochranu prírody a životného prostredia a do sociálnej oblasti. Nasledujúci graf znázorňuje výšku celkových dotácií v roku 2011 a 2012 v Eur poskytnutých jednotlivými mestskými časťami v porovnaní s dotáciami určenými na podporu športu.

Graf č. 1: Výška dotácií celkom v porovnaní s dotáciami na podporu športu

V nadväznosti na zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy mestské časti vydali všeobecne záväzné nariadenia, v ktorých ustanovili podmienky a postupy pri poskytovaní dotácií z rozpočtu MČ. Aj napriek tomu, že účel poskytovaných dotácií bol v interných predpisoch ustanovený v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej

správy na podporu najmä verejnoprospešných alebo všeobecne prospešných činností a účelov alebo na podporu podnikania a zamestnanosti, niektoré MČ poskytli dotácie v rozpore s takýmto účelom, resp. vo vyúčtovaní dotácie akceptovali účel iný, na aký bola dotácia v zmysle uzatvorenej zmluvy poskytnutá, čím porušili finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

MČ Rača poskytla v roku 2011 miestnemu klubu dotáciu vo výške 160 Eur na výdavky spojené s liečebno-rehabilitačným programom, podľa vyúčtovania však bola dotácia použitá na nákup časopisov, písacích potrieb a cien pre krížovkárov. MČ Jarovce poskytla za roky 2011 a 2012 športovému klubu dotáciu v celkovej výške 37 200 Eur, pričom použitie prijímateľ vyúčtoval v sume 22 756,55 Eur na mzdy pre trénerov, rozhodcov a ekonóma, ktoré nepredstavovali verejnoprospešný, resp. všeobecne prospešný účel. MČ Vajnory poskytla v rozpore s podmienkami podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v roku 2011 dotáciu v sume 2 100 Eur na účel zhodnotenia cudzieho majetku a v roku 2012 na exkurziu detí z cirkevnej školy do zahraničia. V rámci vyúčtovania troch iných dotácií poskytnutých v kontrolovanom období, MČ Vajnory akceptovala použitie čiastky 200 Eur na duchovné cvičenie 4 osôb a čiastky 500 Eur na pohostenie pri príležitosti výročia cirkevnej školy. Uvedené MČ neuplatnili voči prijímateľom dotácie za porušenie zmluvných podmienok žiadne sankcie, čím nedodrжали podmienky ustanovené vo vlastných všeobecne záväzných nariadeniach a podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy porušili finančnú disciplínu.

Pri vyúčtovaní poskytnutej dotácie v jednom prípade MČ Vajnory nedodrжала zákon o výkone práce vo verejnom záujme tým, že jej vedúci zamestnanec na jednej strane ako štatutárny zástupca príjemcu dotácie predložil jej vyúčtovanie a ako vecne príslušný zamestnanec MČ toto vyúčtovanie ako jediný za MČ odsúhlasil a potvrdil. Zákon o výkone práce vo verejnom záujme nebol dodržaný aj z dôvodu, že MČ Vajnory umožnila, aby jej riadny zamestnanec konal na základe splnomocnenia aj v mene spoločnosti Vajnorská podporná spoločnosť, s. r. o. (ďalej len „VPS“) v 100%-nej zakladateľskej pôsobnosti MČ. Vo všetkých zmluvných vzťahoch medzi VPS a MČ vystupoval tento zamestnanec ako zmluvný partner MČ, čím bola ohrozená dôvera konať nestranne a objektívne.

Všeobecne záväzné nariadenia o poskytovaní dotácií ustanovili, že dotácie sa poskytnú na základe uzatvorenej zmluvy, v ktorej sa určí najmä výška dotácie, účel, termín jej vyúčtovania a ďalšie podmienky. MČ Vrakuňa v jednom prípade a MČ Jarovce v štyroch prípadoch neuzatvorili s prijímateľom dotácie zmluvu, čím nedodrжали všeobecne záväzné nariadenie a podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy porušili finančnú disciplínu.

Poskytovanie preddavkov dodávateľom pred splnením zmluvy zo strany dodávateľa bez toho, aby boli vopred v zmluve dohodnuté bolo zistené v MČ Jarovce, ktorá v troch prípadoch uhradila na preddavkoch spolu 9 455,67 Eur. MČ Rača v jednom prípade poskytla ako preddavok celú platbu za tovar v sume 1 316,93 Eur, pričom tento bol dodaný o viac ako jeden mesiac neskôr po zaplatení preddavku. Dodávky boli realizované na základe objednávok, v ktorých mestské časti nedohodli poskytnutie preddavkov, čím porušili finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V rozpore s určeným účelom použila MČ Vrakuňa bežné výdavky v sume 3 198,02 Eur za stavebné práce v priestoroch miestneho úradu, pričom vzhľadom na zmenu počtu vytvorených miestností a zmenu ich účelu, boli priestory technicky zhodnotené. Z toho dôvodu bolo povinnosťou MČ použiť kapitálové výdavky na úhradu za vykonané dielo. Použitím bežných výdavkov na technické zhodnotenie majetku MČ porušila finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V roku 2011 uzatvorila MČ Vrakuňa zmluvu o poskytovaní právnych služieb, na základe ktorej uhradza poskytovateľovi paušálnu mesačnú odmenu v sume 900 Eur mesačne. Príslušné účtovné doklady neobsahovali preukázanie poskytnutých služieb a prác, čím nebol dodržaný zákon o účtovníctve.

Na základe zmlúv uzatvorených v roku 2009 o zabezpečení kultúrnych a spoločenských činností s dvomi obchodnými spoločnosťami MČ Rača v mesiacoch január až máj 2011 uhradza finančné prostriedky bez toho, aby preukázala objednanie konkrétnych činností a služieb a zo strany dodávateľa ich plnenie. V roku 2011 mala MČ vytvorený útvar kultúry, ktorý preukázateľne zabezpečoval písomnú agendu k organizovaným podujatiam v roku 2011. Zmluvné vzťahy boli ukončené k 31.05.2011. V dôsledku uzatvorenia finančne nevýhodných zmlúv MČ použila v roku 2011 verejné prostriedky neehospodárne v sume 9 300 Eur, čím porušila finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

MČ Vajnory uzatvorila v roku 2007 zmluvu o spolupráci s Vajnorskou podpornou spoločnosťou, s.r.o. (ďalej len „VPS“), ktorú založila v tom istom roku so svojou 100%-nou majetkovou účasťou. Predmetom zmluvy bol záväzok zmluvných strán vzájomne spolupracovať a poskytovať si potrebnú súčinnosť pri zabezpečovaní rôznych činností v pôsobnosti MČ, ako aj poskytovanie poradenských, metodických a koordinačných služieb v súvislosti s projektmi EÚ. Podľa zmluvy bolo povinnosťou MČ zadať svoje požiadavky pre VPS k rozsahu predmetu zmluvy formou písomnej objednávky a povinnosťou VPS vypracovať mesačne o plnení zmluvy výkaz činností, na základe ktorých mala MČ uhrádzať mesačne sumu 120 Eur. V kontrolovanom období MČ zaplatila VPS celkom 2 880 Eur, pričom nepredložila písomné objednávky ani výkazy činnosti, preukazujúce plnenie v súlade so zmluvnými podmienkami, čím použila prostriedky v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a porušila finančnú disciplínu.

Porušenie finančnej disciplíny bolo zistené aj tým, že MČ Vajnory poukázala bez preukázania účelu, resp. potreby na cudzí účet čiastku 50 000 Eur na obdobie štyroch dní, ako aj neehospodárne použila finančné prostriedky na vyplatenie cestovných náhrad v sume cca 2000 Eur.

Vo všetkých štyroch kontrolovaných subjektoch bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve, vyplývajúce najmä z nesprávnych postupov účtovania a chýbajúcich povinných náležitostí účtovných dokladov.

MČ Rača počas roka účtovala o rovnakých účtovných prípadoch rozdielne a niektoré účtovné doklady neobsahovali podpisový záznam osoby zodpovednej za zaúčtovanie a označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtoval. MČ Vrakuňa nesprávne účtovala napr. náklady na predplatné časopisu, drobný nehmotný majetok a opravy a udržiavanie. Niektoré účtovné doklady neobsahovali meno a podpisový záznam osoby zodpovednej za zaúčtovanie. Za rok 2011 MČ Jarovce nevypracovala výročnú správu, nesprávne účtovala o poskytnutých prevádzkových preddavkoch a v internej smernici k účtovaniu dlhodobého nehmotného majetku stanovila finančné limity v rozpore so zákonom o dani z príjmov. Podpisové záznamy osoby zodpovednej za zaúčtovanie účtovných prípadov, resp. za vedenie účtovníctva neobsahovali účtovné doklady a účtovná závierka v MČ Vajnory. V uvedených prípadoch mestské časti nedodrжали zákon o účtovníctve a opatrenie Ministerstva financií SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovníctva.

Obstarávanie zákaziek s finančným limitom vyšším ako zákazka s nízkou hodnotou realizovali tri MČ. Porušenie zákona o verejnom obstarávaní bolo zistené v MČ Vrakuňa,

ktorá neevidovala všetky doklady zo zadávania podprahovej zákazky. MČ Vajnory neuplatnila príslušné postupy na zákazku obstarania služieb, ktorej predpokladaná hodnota predstavovala finančný limit vyšší, ako je zákazka s nízkou hodnotou, čím nedodržala zákon o verejnom obstarávaní.

Postupy obstarávania zákaziek s nízkou hodnotou upravili tri MČ v interných predpisoch, ktoré v určených prípadoch podľa ceny zákazky ustanovili obstarávateľovi povinnosť uskutočniť prieskum trhu. Kontrolou dodržania uvedených interných predpisov pri obstarávaní zákaziek s nízkou hodnotou neboli zistené nedostatky. MČ Jarovce nedodržala zákon o verejnom obstarávaní tým, že nezverejňovala súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000 Eur.

3. Stav správy majetku, ktorý má MČ vo vlastníctve, resp. jej bol zverený do správy

Nakladanie s majetkom vo vlastníctve mestských častí, resp. zvereným im do správy bolo preverené najmä z hľadiska dodržiavania zákona o majetku obcí v nadväznosti na zásady hospodárenia s majetkom kontrolovaného subjektu a zákona o účtovníctve s dôrazom na inventarizáciu majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, evidenciu, nájom a predaj majetku a evidenciu a vymáhanie pohľadávok.

Zásady hospodárenia s majetkom, ktoré boli MČ v zmysle zákona o majetku obcí povinné ustanoviť v internom predpise, neboli prijaté v MČ Jarovce. V MČ Vrakuňa nebol uvedený predpis v kontrolovanom období zosúladený s platnou právnou úpravou zákona o majetku obcí, čím nebol dodržaný uvedený zákon.

Kontrolované subjekty vykonali inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v predpísaných termínoch. Dokumentácie z inventarizácie k 31.12.2011 v MČ Jarovce a MČ Vrakuňa obsahovali inventúrne súpisy a inventarizačné zápisy z inventúry za jednotlivé objekty MČ, ktoré neboli vypracované v súlade so zákonom o účtovníctve.

Kontrolou evidencie majetku bolo zistené, že mestské časti v roku 2010 v rámci bezodplatného prevodu z majetku hlavného mesta SR Bratislavy nadobudli do vlastníctva nehnuteľný majetok (budovy a príslušné pozemky), ktorý spravovali a riadne užívali v rámci svojej činnosti základné, resp. materské školy s právnou subjektivitou v zriaďovacej pôsobnosti MČ. Mestské časti porušili zákon o majetku obcí, pretože nezverili uvedený majetok do správy príslušnej škole a nezosúladili skutkový stav s právnym stavom.

Hnuteľný majetok, ktorý spravovali a užívali základné, resp. materské školy bol zverený do správy mestských častí z hlavného mesta SR Bratislavy v roku 2002. MČ Vajnory a MČ Jarovce uvedený majetok neevidovali ani o ňom neúčtovali a tento majetok nebol prevodom správy zverený základným školám písomnou formou. MČ tým nezosúladili skutkový stav so stavom právnym a nedodržali zákon o majetku obcí.

V tejto súvislosti NKÚ SR považuje za vhodné, aby hlavné mesto SR v nadväznosti na bezodplatný prevod nehnuteľného majetku do vlastníctva mestských častí, ktorý užívali základné a materské školy v zriaďovacej pôsobnosti MČ, rovnako previedlo do vlastníctva aj príslušný hnuteľný majetok užívaný školami v súčasnosti zverený do správy mestským častiam od roku 2002. NKÚ SR má za to, že by sa tým proces zosúladenia skutkového stavu s právnym stavom v oblasti majetku užívaného školami pre mestské časti značne zjednodušil.

MČ Jarovce nesprávne evidovala na účte dlhodobého hmotného majetku drobný dlhodobý majetok v obstarávacích cenách nižších, ako boli stanovené v internom predpise, čím nebol dodržaný zákon o majetku obcí a zákon o účtovníctve.

Uvedené zákony nedodrжала MČ Vrakuňa, keď zaevidovala v roku 2011 majetok obstaraný v roku 2008, ako aj majetok, ktorý jej hlavné mesto SR Bratislava zverilo do správy v roku 1994. Niektoré účtovné doklady k zaradeniu majetku do evidencie neobsahovali predpísané náležitosti a o prírastkoch, resp. úbytkoch majetku MČ Vrakuňa neúčtovala správne, čím porušila zákona o účtovníctve a opatrenie MF SR o postupoch účtovania.

MČ Vajnory uzatvorila v roku 2007 so spoločnosťou VPS zmluvu o nájme nebytových priestorov školskej jedálne na obdobie 8 rokov, ktorá neobsahovala účel nájmu a zmluvu o nájme nebytových priestorov kultúrneho zariadenia, ktorá neobsahovala účel nájmu, splatnosť nájomného a spôsob jeho platenia, čím nebol dodržaný zákon o nájme a podnájme nebytových priestorov. Podľa uvedeného zákona je zmluva neplatná, ak neobsahuje predpísané údaje.

Zámer predat' pozemky z dôvodu hodného osobitného zreteľa MČ Vajnory v štyroch prípadoch nezverejnila v lehote najmenej 15 dní pred schvaľovaním predaja miestnym zastupiteľstvom, čím nedodrжала zákon o majetku obcí.

MČ Rača poskytla od roku 2009 do 31.05.2011, t. j. v období platnosti zmluvy o zabezpečení kultúrnych a spoločenských činností s dvomi obchodnými spoločnosťami, do užívania uvedeným obchodným spoločnostiam nebytové priestory v kultúrnom stredisku za symbolické nájomné 0,13 Eur/rok bez uzatvorenia platného zmluvného vzťahu. Prenajíateľ umožnil nájomcom prenajímať ďalšie priestory v zariadení na krátkodobý prenájom tretím fyzickým a právnickým osobám, pričom nezabezpečil o týchto nájmoch a platbách riadnu evidenciu. MČ Rača nevýhodným prenájomom nebytových priestorov a umožnením ďalších prenájomov bez preukázania riadnej evidencie a platieb porušila zákon o majetku obcí.

Kontrolou evidencie a vymáhania pohľadávok kontrolovaných subjektov boli zistené nedostatky v MČ Rača, Vajnory a Vrakuňa, ktoré na vymáhanie pohľadávok neuplatnili svoje práva pred príslušnými orgánmi, čím nedodržali zákon o majetku obcí.

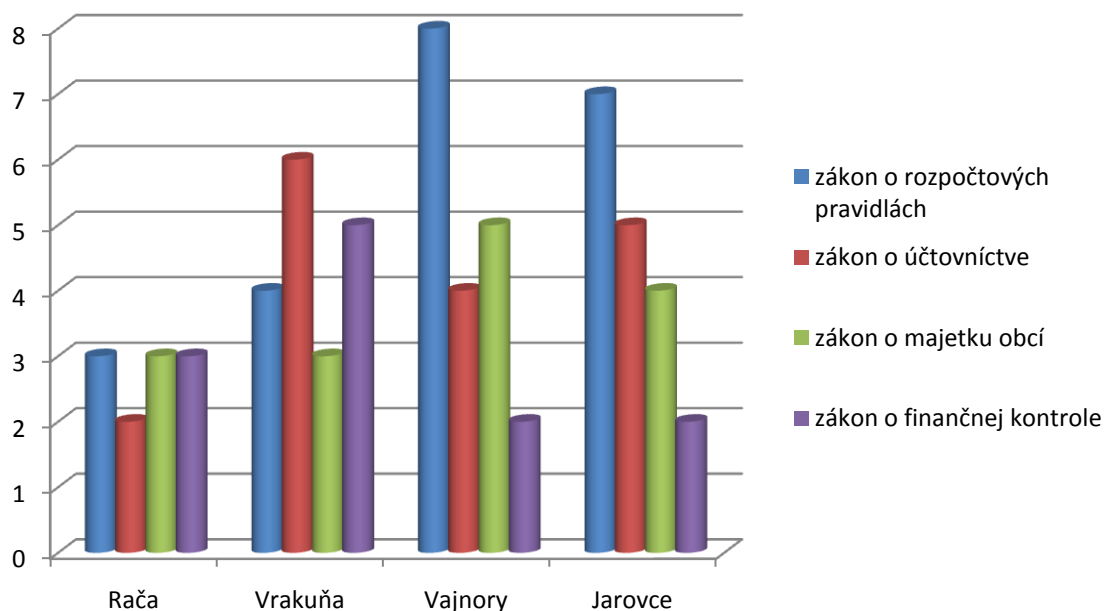
4. Úroveň vnútorného kontrolného systému

Preverením vnútorného kontrolného systému NKÚ SR zistil nedostatky v činnosti miestnych kontrolórov a to najmä v MČ Jarovce, kde kontrolór predložil jeden dokument o vykonanej následnej finančnej kontrole za obdobie dvoch rokov kontrolovaného obdobia. Výsledné materiály z kontrol miestnych kontrolórov v MČ Rača a Vrakuňa neboli vypracované v súlade so zásadami kontrolnej činnosti podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. V niektorých prípadoch bola dokumentácia z kontrol formulovaná nepresne, neobsahovala presné vymedzenie ustanovení zákonov, ktoré boli porušené. Dokumentácia nepreukázala oboznámenie kontrolovaného subjektu so zistenými nedostatkami, prijatie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov ani zaslanie správy o plnení opatrení, v dôsledku čoho nebolo možné posúdiť prínos jednotlivých vykonaných následných finančných kontrol pre MČ. Činnosť miestnych kontrolórov v preverovaných MČ je možné charakterizovať ako formálnu a neúčinnú.

MČ Vrakuňa a Jarovce nemali v kontrolovanom období vypracovaný platný organizačný poriadok miestneho úradu, čím nebol dodržaný zákon o obecnom zriadení. Nedostatky v rozdelení rozhodovacích právomocí boli zistené v MČ Vajnory, keď prednosta miestneho úradu a poradca starostu mali stanovené právomoci v pracovných činnostiach najmä v oblasti hospodárenia a pracovnoprávných vzťahov MČ, ktoré neboli zreteľne rozdelené.

Kontrolou vykonávania predbežnej finančnej kontroly bolo zistené porušenie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite vo všetkých štyroch mestských častiach. V jednotlivých prípadoch bola predbežná finančná kontrola vykonávaná formálne, bez zdokumentovania príslušnými podpismi osôb a dátumom, prípadne nebola vykonaná vôbec a to najmä v štádiu pripravovanej finančnej operácie.

Graf č. 2 Prehľad o počte porušení zákonov za kontrolované obdobie

Kontrolou vo VPS zistil NKÚ SR porušenie zákona o účtovníctve nesprávnym účtovaním o obstaraní dlhodobého hmotného majetku.

Kontrola bola vykonaná na základe potreby preveriť použitie finančných prostriedkov rozpočtu MČ Vajnory, s ktorými hospodárila VPS. MČ Vajnory v roku 2007 krátko po nástupe do funkcie nového štatutárneho orgánu založila VPS so 100%-nou svojou majetkovou účasťou a následne uzatvorila s VPS zmluvu o spolupráci. Podľa uvedenej zmluvy, ktorá bola platná aj v kontrolovanom období rokov 2011 a 2012 VPS zabezpečovala pre MČ ako objednávateľa výkon verejnoprospešných činností podľa poverenia objednávateľa. MČ po schválení miestnym zastupiteľstvom poskytovala finančné prostriedky VPS vo forme dotácií za účelom realizácie určitých činností, resp. obstarávania. MČ tiež prenajímala VPS majetok vo svojom vlastníctve s umožnením ďalej prenajímať tento majetok tretím osobám. V písomnom zdôvodnení uzavretia zmluvy o spolupráci MČ uviedla, že obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác realizovaných prostredníctvom VPS je pre MČ ekonomicky výhodnejšie a to najmä znížením cien z dôvodu vrátenej DPH, ktorú si VPS po obstaraní uplatňovala, čím sa celkové náklady na obstaranie znížili.

Vzhľadom k tomu, že takéto konanie najmä v procese obstarávania nie je priamo v rozpore so súčasne platnou legislatívou, keď sa verejné prostriedky požívajú prostredníctvom podnikateľských subjektov založených subjektmi verejnej správy, je kontrola ich použitia s ohľadom na zákony o rozpočtových pravidlách zo strany NKÚ SR značne obmedzená. Hospodárenie podnikateľských subjektov nepodlieha takým všeobecne záväzným právnym predpisom ako hospodárenie subjektu verejnej správy, čo podľa doterajších poznatkov NKÚ SR využíva značné množstvo subjektov verejnej správy. Dôsledkom tejto skutočnosti sú nielen znížené príjmy štátneho rozpočtu z DPH, ale napr. aj obchádzanie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

povinnosti zverejňovať zmluvy obsahujúce informácie, ktoré sa získali za verejné prostriedky alebo sa týkajú používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom, čím vzniká možnosť vyhnúť sa náležitej externej kontrole tak verejnosti, ako aj kontrolných orgánov. Z uvedeného dôvodu je podľa názoru kontrolnej skupiny opodstatnená zmena príslušných zákonov, aby sa zabránilo zakladaniu obchodných spoločností najmä za účelom suplovania činností subjektu verejnej správy a tým takému použitiu verejných prostriedkov, nakladanie s ktorými nepodlieha základným zákonom, ustanovujúcim hospodárenie subjektov verejnej správy.

Mestské časti prijali na základe zistených nedostatkov celkom 62 opatrení na ich odstránenie, pričom niektoré nedostatky boli odstránené už počas výkonu kontroly.